

RUSYA TURİZM PAZAR RAPORU

MART 2019

TÜRSAB

TÜRKİYE SEYAHAT AJANLARI BİRLİĞİ
ASSOCIATION OF TURKISH TRAVEL AGENCIES

AR-GE BİRİMİ

RUSYA FEDERASYONU KISA BİLGİLER

Nüfus: 146,8 milyon (2018 - Rusya Federal İstatistik Kurumu / Rosstat)

Yüzölçümü: 17.075.000 km²

Başkent: Moskova (Nüfusu 12.506.468 – Rosstat verisi)

Yaş Ortalaması: 39,8

Rusya’da yaşayan Türk vatandaşlarının sayısı: 40 bin (T.C. Dışişleri Bakanlığı verisi)

Para Birimi: Ruble (TL/Ruble: 1 TL / 12.16 Ruble - 6 Mart 2019 itibariyle)

T.C. Moskova Kültür Tanıtma Müşavirliği: +7 495 721 19 45 (Tel.)

tourismturkey@tourismturkey.ru (e-mail)

**MITT MOSKOVA ULUSLARARASI TURİZM
FUARI**

Rusya ve BDT pazarının en önemli turizm fuarı olan ve dünyanın da en büyük 5 turizm fuarı arasında gösterilen MITT Moskova Uluslararası Turizm Fuarı, bu yıl 26’ncı kez kapılarını açıyor. 40 bin metrekarelik alanda ve 7 holde gerçekleştirilen MITT Moskova Turizm Fuarı, geçtiğimiz yıl 90 ülkeden 22 bin 777 turizm profesyoneli ağırlamıştı.

Türkiye; MITT Moskova Uluslararası Turizm Fuarı’nda Moskova Kültür Müşavirliği organizasyonunda 8.1 numaralı holde 300 metrekarelik stantla temsil edilecek. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği ise MITT Moskova Fuarı’nda Türkiye standından bağımsız olarak aynı holde 168 metrekarelik stantla (Stant no: H221) yer alacak. Üyelerinin uluslararası fuarlarda yeni iş bağlantıları kurarak iş hacmini geliştirmeyi hedefleyen TÜRSAB, bu kapsamda Tahran ve ITB Berlin Fuarı’nın ardından, MITT Moskova ve UITT Ukrayna’da bağımsız stant ile yer almayı sürdürecektir. TÜRSAB üyesi acentalar, söz konusu fuarlar süresince standı ücretsiz olarak kullanarak iş görüşmelerini gerçekleştirebilecekler.

RUSYA SİYASİ GÖRÜNÜM

Federatif bir yönetim yapısına sahip olan Rusya; 21 cumhuriyet, 9 eyalet (Kray), 46 bölge (Oblast), 2 federal statülü şehir (Moskova ve St. Petersburg), 5 özerk bölge (Avtonomnaya Oblast/Avtonomniy Okrug) olmak üzere, toplamda 83 idari birimden oluşmaktadır.

Devlet Başkanı aynı zamanda yürütmenin başı konumunda bulunurken altı yılda bir halk tarafından seçilmektedir. Son Devlet Başkanlığı seçimleri 18 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilmiş ve Vladimir Putin %76'lık oy oranıyla Devlet Başkanlığına seçilmiştir. Son yıllarda dünya siyasetinde önemli roller üstlenen Rusya Federasyonu ve Türkiye, ticari ve siyasi alanda yoğun bir iş birliği içindedir. Turizm alanında da yakın işbirliğine giden Türkiye ve Rusya arasında, 2019 "Türkiye-Rusya Kültür ve Turizm Yılı" ilan edildi.

RUSYA EKONOMİK GÖRÜNÜM

Yüzölçümü bakımından dünyanın en büyük ülkesi olan Rusya, sahip olduğu geniş topraklardaki yeraltı ve yerüstü zenginlikleri ile dikkat çekiyor. Doğalgaz rezervi bakımından dünyada ilk sırada yer alan Rusya, aynı zamanda en zengin petrol rezervine sahip ilk 10 ülke arasında bulunuyor. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin ihracatından kaynaklanan gelirler, Rusya ekonomisi için en temel girdiyi oluşturuyor.

Sıralaması dönemsel olarak değişmekle birlikte dünya petrol üretiminde ABD ve Suudi Arabistan ile birlikte ilk 3 ülke arasında yer alan Rusya, aynı zamanda doğalgaz üretiminde de ilk iki ülkeden biri konumunda bulunuyor. Ülke ihracatının %80'den fazla kısmını petrol, doğal gaz, metaller ve orman ürünleri oluşturuyor. Rusya aynı zamanda silah sanayi konusundaki yatırımları ile öne çıkan bir ülke

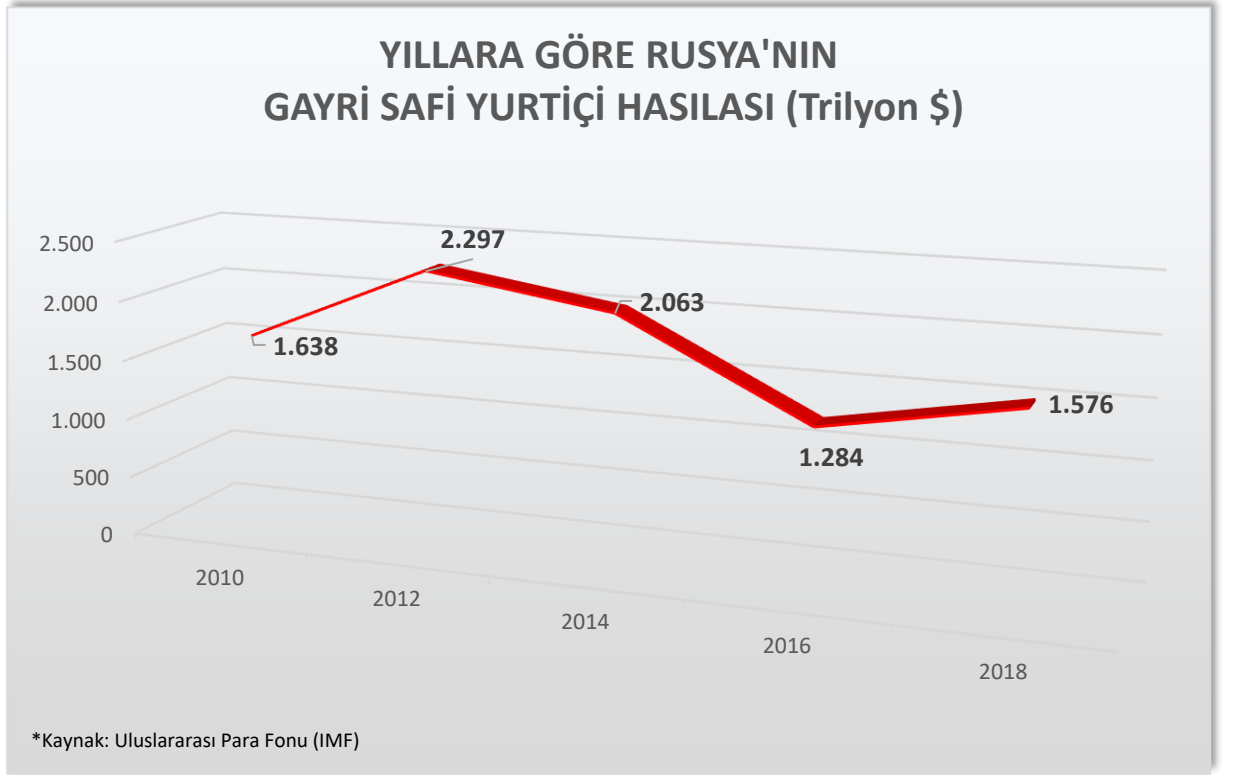
durumunda.

Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrası 1990'lı yıllarda ekonomik açıdan zorlu bir süreçten geçen Rusya, 1999-2008 arası dönemde %6,4 büyüme ortalaması yakalayarak ciddi bir atılım içerisine girdi. Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre 2000 yılında Rusya'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) 279 milyar Dolar seviyesindeyken, 2008 yılında 1 trilyon 780 milyar Dolar düzeyine yükseldi.

Küresel ekonomik kriz ve buna bağlı olarak uluslararası petrol fiyatlarında 2009'da yaşanan keskin düşüşün etkisiyle Rusya ekonomisindeki büyüme süreci kesintiye uğrasa da 2010-2014

arası dönemde 100 Dolar'ın üzerinde seyreden uluslararası petrol fiyatları Rusya'nın ekonomik büyüklüğünü 2 trilyon Dolar seviyesinin üzerine taşımasını sağladı.

Ancak 2014 yılı sonunda petrol fiyatlarında başlayan düşüşün yanı sıra Rusya'nın Ukrayna sorunu nedeniyle karşılaştığı uluslararası ambargolar 2015 ve 2016 yıllarında Rusya ekonomisinde daralmaya neden oldu. Rusya ekonomisi 2017 ve 2018 yıllarında ise yönünü yeniden yukarı çevirdi.

RUSYA EKONOMİSİ İÇİN BÜYÜME BEKLENTİLERİ

Dünya Bankası verilerine göre; 2014 yılını %0,7'lik büyüme ile kapatan Rusya ekonomisi, batılı ülkelerin ambargolarının ağırlığını hissettirdiği 2015 yılında yüzde 2,8 küçülme gösterdi. Ambargo ve petrol fiyatlarındaki düşük seyrin devam ettiği 2016 yılında daralmaya devam eden Rusya ekonomisi, uluslararası petrol fiyatlarının 2016 yılı sonlarından itibaren toparlanmasının sağladığı katkıyla, 2017'de yeniden toparlanmaya başladı. Dünya Bankası verilerine göre Rusya ekonomisi 2017 ve 2018 yıllarını büyüme ile kapatırken önümüzdeki yıllara ilişkin beklenti de olumlu yönde seyrediyor.

RUSYA BÜYÜME VERİSİ VE BEKLENTİSİ			
2018 (Beklenti)	2019 (Tahmini)	2020 (Tahmini)	2021 (Tahmini)
%1,6	%1,5	%1,8	%1,8

*Kaynak: Dünya Bankası – Küresel Ekonomik Beklentiler – Ocak 2019

İŞSİZLİK ORANI 2018 YILINDA GERİLEDİ

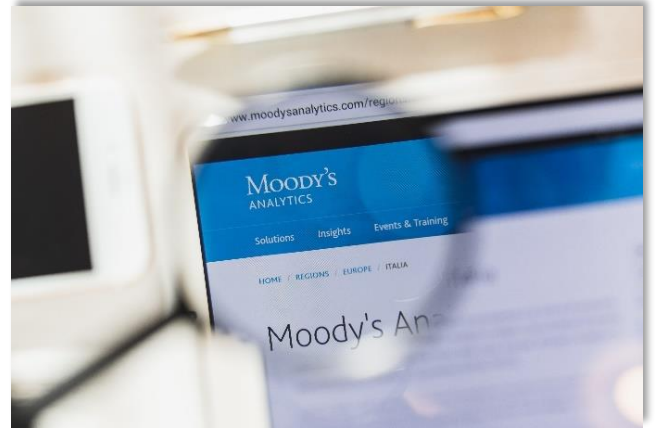
Rusya ekonomisinde 2017'nin ardından 2018 yılında da devam eden büyüme, istihdam piyasasında da olumlu yansımalarla neden oldu. Rusya Federal İstatistik Kurumu (Rosstat) tarafından açıklanan verilere göre; Rusya Federasyonu genelinde işsizlik oranı 2018 yılında %4,8'e düşerken işsizlik oranının en düşük olduğu bölge %2,9'luk oran ile başkent Moskova'nın da içinde yer aldığı Merkez Federal Bölge oldu. İşsizlik oranının en yüksek gerçekleştiği bölge ise Kuzey Kafkasya Federal Bölgesi olarak açıklandı.

RUSYA EKONOMİK VERİLER		
GSYH (2018)*	KİŞİBAŞINA DÜŞEN GELİR (2018)*	İŞSİZLİK ORANI (2018)**
1 576 488 000 000 (\$)	10 950 \$	% 4,8

*Kaynak: IMF **Kaynak: Rusya Federal İstatistik Kurumu (Rosstat)

KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARININ SON DEĞERLENDİRMELERİ

Rusya ekonomisine ilişkin pozitif beklentiler, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının değerlendirmelerine de olumlu yansıdı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Rusya'nın kredi notunu BA1 seviyesinden, yatırım yapılabilir seviyesine (BAA3) yükseltti. Moody's açıklamasında, "Rusya'nın derecesinin yükseltilmesi, son yıllarda ekonomiyi güçlendirmek için alınan tedbirlerin olumlu bir yansıması" denilerek, ülkenin yaptırımlar da dahil 'şoklar' karşısındaki kırılganlığının azaldığı vurgulandı.

Bir diğer kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's, 2019 Ocak ayında yaptığı değerlendirmede, Rusya'nın kredi notunu BBB- olarak açıklamış, görünümünü "istikrarlı" olarak teyit etmişti. Fitch de Rusya'nın uzun vadeli yatırım notunu pozitif öngörülü BBB- olarak açıklamıştı.

DOLAR RUBLE PARİTESİ

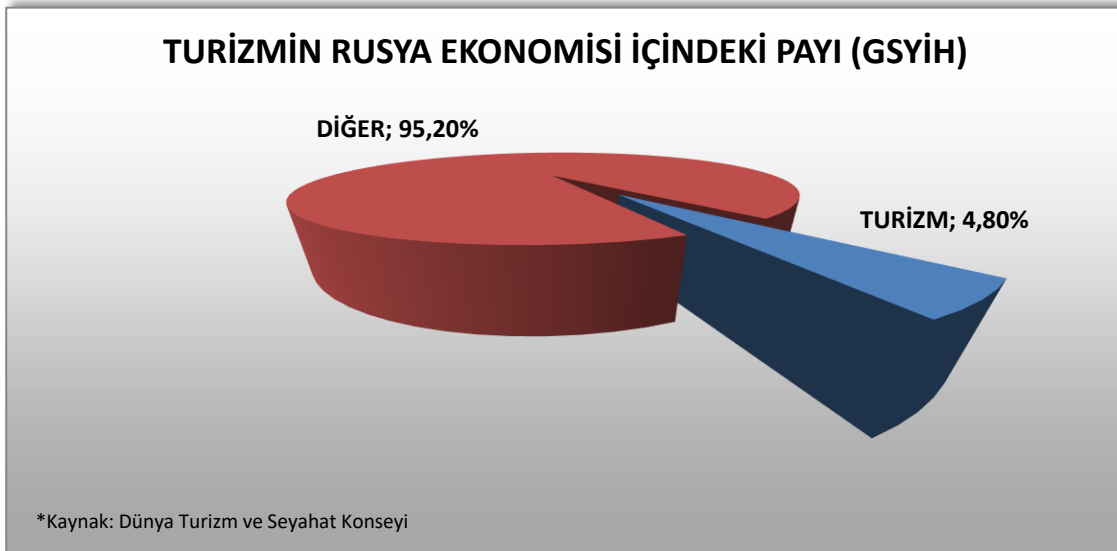

Uluslararası petrol fiyatlarında yaşanan düşüşün yanı sıra batılı ülkelerin ambargoları nedeniyle 2014'ün ikinci yarısından sonraki süreçte ciddi değer kaybına uğrayan Rusya'nın resmi para birimi Ruble, 2016 yılı başında Dolar karşısında ciddi gerileme göstermiş, Dolar/Ruble paritesi 1/82 seviyesinin de altına gerilemişti. Ancak 2016'nın son aylarında artışa geçen

uluslararası petrol fiyatlarının sağladığı pozitif katkıyla birlikte Rus Rublesi yeniden güç kazandı. Dolar/Ruble paritesi 7 Mart 2018 itibariyle 1/66 seviyesinden işlem görüyor.

RUSYA EKONOMİSİ VE TURİZM

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi verilerine göre, Rusya'da turizm sektörünün destek olduğu diğer sektörlerle birlikte ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'na sağladığı katkı, Rusya ekonomisinin yüzde 4,8'ine karşılık geliyor. Turizm doğrudan ve dolaylı olarak 3 milyon 256 bin 500 kişiye istihdam sağlıyor. Buna göre turizmin toplam istihdam içindeki payı %4,5 seviyesinde bulunuyor.

RUSYA'YA GİDEN TURİST SAYISI

Rusya Federal İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre Rusya 2017 yılında 24 milyon 390 bin turist ağırladı. 2018 yılının ilk 9 aylık döneminde Rusya'ya giden turistlerin sayısı ise 2017'nin aynı dönemine göre %1,44 oranında artış gösterdi. Rosstat verilerine göre 2017 Ocak-Eylül döneminde Rusya'ya giden turist sayısı 18 milyon 972 bin kişiyken 2018'in aynı döneminde 19 milyon 245 bin kişiye

yükseldi. Rusya'ya en çok turist gönderen ilk beş ülke Ukrayna, Kazakistan, Çin, Finlandiya ve Azerbaycan olarak sıralandı. Bu ülkeleri Almanya ve Polonya izledi.

RUSYA'DAN YURTDIŞINA SEYAHAT SAYISI

Rusya'nın ekonomide yaşadığı toparlanma ve Ruble'deki değerlenme, 2017 yılında Rusya'dan yurtdışı çıkışlara olumlu biçimde etki etti. Rusya Federal İstatistik Kurumu (Rosstat) tarafından açıklanan verilere göre; 2017 yılında yurtdışına çıkan Rus vatandaşlarının sayısı 2016 yılına göre %25'in üzerinde artış gösterdi. 2016 yılında Rus vatandaşlarının yurtdışına gerçekleştirdikleri seyahat sayısı 31 milyon 659 bin kişiye 2017 yılında 39 milyon 659 bine yükseldi. Türkiye ile Rusya arasındaki siyasi gerilimin sona ermesi sayesinde Türkiye rekor düzeyde yükseliş göstererek Rus vatandaşlarının en çok seyahat ettikleri yurtdışı destinasyon oldu.

2017'DE RUSYA'DAN YURTDIŞINA ÇIKIŞLARDA İLK 15 ÜLKE		
ÜLKE	2016	2017
Türkiye	797.304	4.520.000
Abhazya	4.257.000	4.344.000
Finlandiya	2.894.394	3.333.000
Kazakistan	2.850.000	2.978.000
Ukrayna	1.804.000	2.283.000
Çin	1.676.214	2.003.000
Estonya	1.511.413	1.728.000
Polonya	1.103.532	1.230.000
Almanya	1.057.388	1.229.000
Tayland	866.597	1.094.000
Gürcistan	742.000	1.003.000
İspanya	790.000	929.000
İtalya	710.000	893.000
G. Kıbrıs Rum Kesimi	812.741	869.000
Yunanistan	782.476	856.000

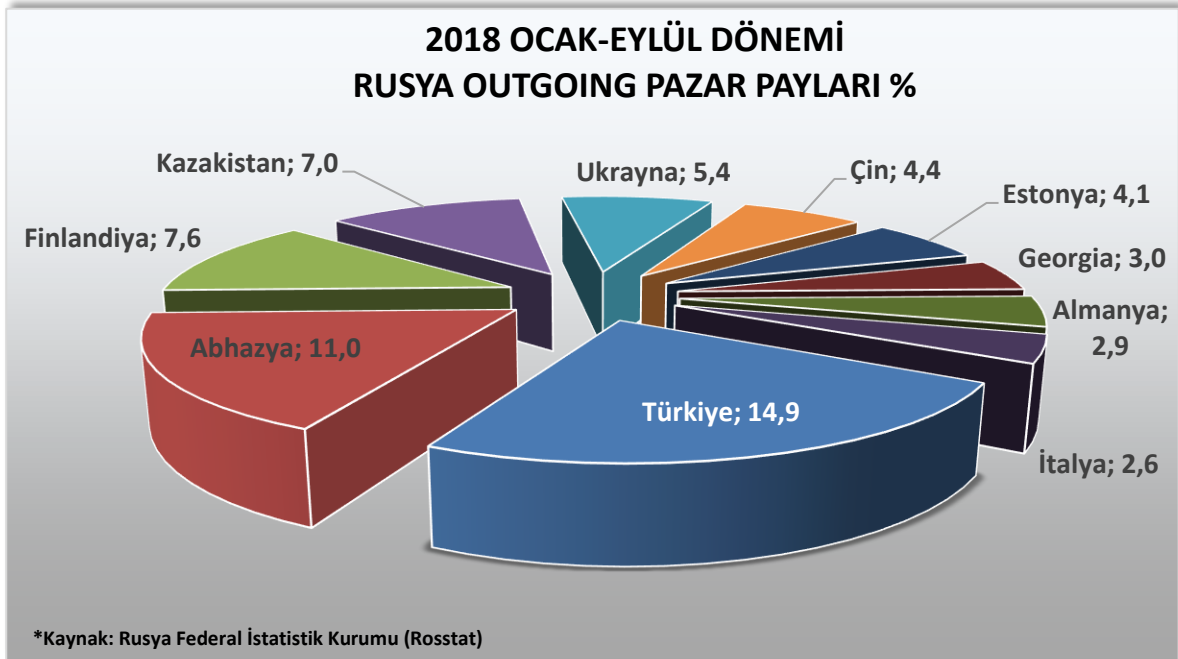
*Kaynak: Rusya Federal İstatistik Kurumu (Rosstat)

YURTDIŞI SEYAHAT SAYISINDA ARTIŞ 2018 YILINDA DA SÜRDÜ

Rosstat tarafından açıklanan 2018'in ilk 9 aylık dönemine ilişkin veriler, Rusların yurtdışı çıkış sayısında %6,2 oranında artış olduğunu gösteriyor. 2017 yılının Ocak-Eylül döneminde yurtdışı çıkış sayısı 30 milyon 972 bin iken, 2018'in aynı döneminde 32 milyon 910 bin düzeyine yükseldi. Açıklanan veriler, aynı zamanda Türkiye'nin Rus vatandaşları için en önemli tatil destinasyonu olma özelliğini 2018 yılında da sürdürdüğünü ortaya koyuyor. Ocak-Eylül döneminde Rusya Federasyonu vatandaşlarının Türkiye'ye gerçekleştirdikleri seyahat sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %24,4 oranında artarak 5 milyon sınırına ulaştı. Türkiye'yi Abhazya, Finlandiya, Kazakistan ve Ukrayna takip etti.

2018 OCAK-EYLÜL DÖNEMİ RUSYA'DAN YURTDIŞINA ÇIKIŞ SAYISI		
ÜLKE	2018	2017/2018 Değişim %
Türkiye	4.907.000	24,4 Artış
Abhazya	3.621.000	3,6 Artış
Finlandiya	2.498.000	0,6 Artış
Kazakistan	2.310.000	0,6 Düşüş
Ukrayna	1.793.000	5,1 Artış
Çin	1.449.000	1,9 Düşüş
Estonya	1.343.000	4,5 Artış
Gürcistan	979.000	22,1 Artış
Almanya	950.000	3,5 Artış
İtalya	849.000	19,1 Artış
Polonya	829.000	10,7 Düşüş
İspanya	808.000	1,7 Artış
Tayland	794.000	12,4 Artış
Yunanistan	749.000	5,4 Düşüş
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	695.000	5,7 Düşüş
DİĞER	8.335.000	5,9 Artış
TOPLAM	32.910.000	% 6,2 Artış

*Kaynak: Rusya Federal İstatistik Kurumu (Rosstat)

Türkiye 2018'in ilk 9 aylık dönemi itibariyle Rus vatandaşlarının en çok tercih ettikleri ülkeler arasında açık ara farkla liderliğini sürdürürken sahip olduğu pazar payı %14,9 oldu.

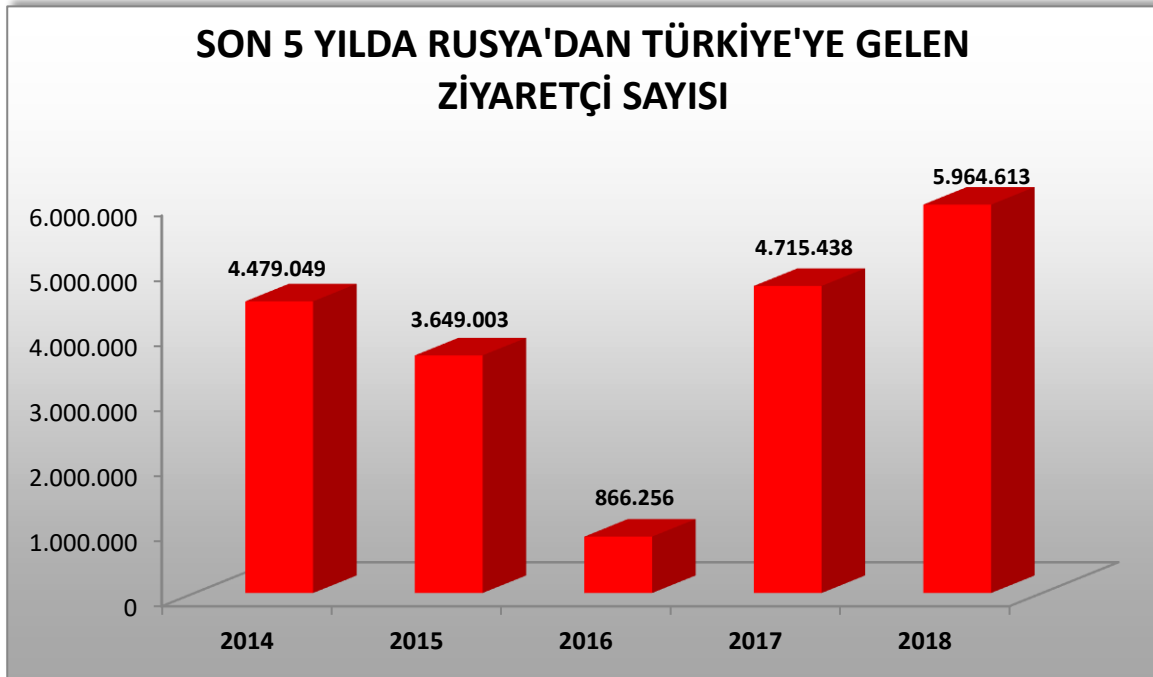
Öte yandan Kültür ve Turizm Bakanlığı Moskova Müşavirliği'nin Rusya makamlarından derlediği verilere göre 2018 yılında Rusya'da yaklaşık 14 milyon yeni pasaport çıkartılmış durumda.

RUSLAR ULUSLARARASI TURİZM HARCAMALARI BAKIMINDAN 8'İNCİ SIRADA

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) verilerine göre; 2013 yılında 53,5 milyar Dolar seviyesine kadar çıkan Rus turistlerin yurtdışı harcamaları Rusya ekonomisindeki gelişmelere paralel bir seyirle düşüş gösterdi. Rusya, 2015 yılında en çok turizm harcaması gerçekleştiren 6'ncı ülke iken, 2016'daki düşüşle birlikte ilk 10 ülke arasındaki yerini kaybederek 11'inci basamağa geriledi. Rusya, 2017 yılında ise 31,1 milyar Dolarlık toplam turizm harcaması ile yeniden ilk 10 içine girdi. UNWTO verilerine göre Rus turistler 2017 yılında yurtdışında kişi başı ortalama 785 Dolar harcadı.

TÜRKİYE'YE GELEN RUS TURİST SAYISI 2018'DE REKOR SEVİYEYE ÇIKTI

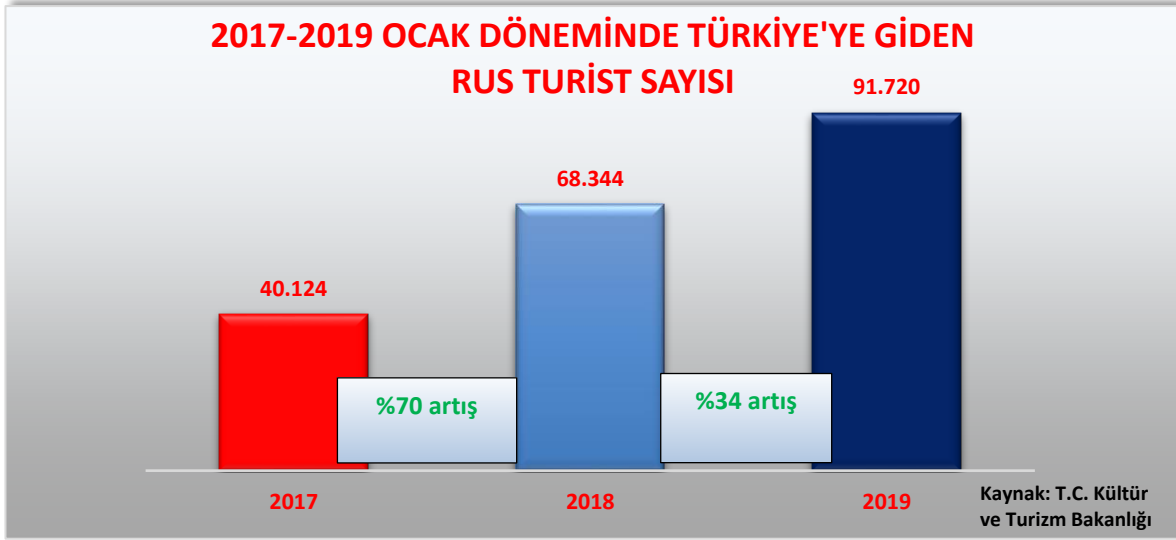
Rusya ile Türkiye arasında 2015 yılı sonunda gerilen ilişkilerin 2016'nın son döneminde aşılmasıyla birlikte 2017 yılında Rus turistlerin Türkiye talebinde çok ciddi bir yükseliş kaydedildi ve Türkiye'ye gelen Rus turist sayısı rekor düzeyde yükselişle 4,7 milyonu aştı. Pozitif trend 2018 yılında da devam etti ve Rusya'dan Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıl itibariyle tarihin en yüksek seviyesine ulaştı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre; 2018 yılında Türkiye'ye gelen Rus turist sayısı 5 milyon 964 bin 613 kişi oldu.

* Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

2019 YILI RUSYA PAZARINDA YÜKSELİŞLE BAŞLADI

2018 yılını Rus turist sayısında rekor seviyede kapatan Türkiye, 2019 yılına da iyi bir başlangıç yaptı. Türkiye'ye 2019 yılının Ocak ayında gelen Rus turist sayısı 2018 yılının aynı dönemine göre yüzde 34,2 oranında artarak 91 bin 720 kişiye yükseldi.

RUS TURİSTİN TÜRKİYE'DEKİ FAVORİ DESTİNASYONU ANTALYA

Rusların Türkiye'de en çok ziyaret ettiği illerin başında Antalya ve İstanbul geldi. Antalya Havalimanı verilerine göre 2018'de Türkiye'ye gelen Rusların 4 milyon 651 bin 709 kişisi Antalya'yı tercih etti. İstanbul İl Kültür Müdürlüğü verilerine göre 2018 yılında İstanbul'u ziyaret eden Rus ziyaretçi sayısı ise 618 bin 511 kişi oldu. Geçen yıl Muğla'yı ziyaret

eden Rus turist sayısı ise 398 bin 596 kişiye yükseldi.

ANTALYA'YA GELEN RUS ZİYARETÇİ SAYISI*				
2015-2018				
YILLAR				DEĞİŞİM
2015	2016	2017	2018	2017/2018
2.836.902	486.548	3.715.035	4.651.709	% 25 ARTIŞ

*Kaynak: Antalya Havalimanı verisi

İSTANBUL'A GELEN RUS ZİYARETÇİ SAYISI*				
2015-2018				
YILLAR				DEĞİŞİM
2015	2016	2017	2018	2017/2018
489.014	297.723	494.084	618.511	% 25,2 ARTIŞ

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

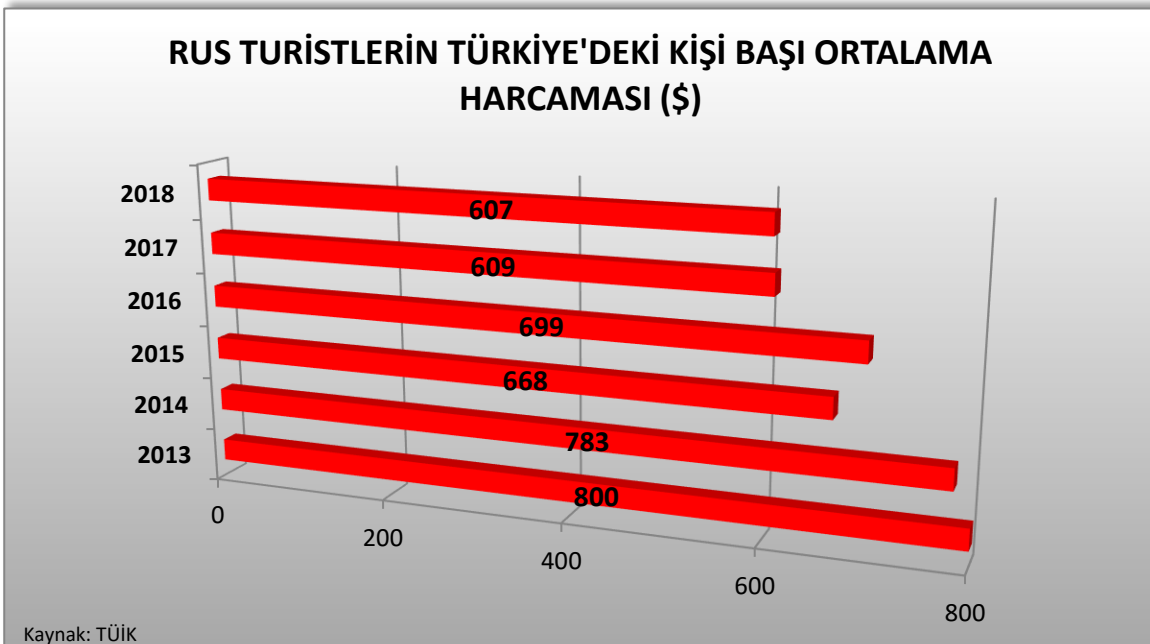
RUS TURİST TÜRKİYE'DE ORTALAMA 8,4 GECE KONAKLADI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; 2016 yılı hariç, son 5 yıllık dönemde Türkiye'de ortalama 8,5 geceleme gerçekleştiren Rus turistlerin kalış süresi 2018 yılında da benzer seviyede oldu. TÜİK Çıkış Yapan Ziyaretçi Araştırmasına göre; Rus vatandaşları 2018 yılında Türkiye'de ortalama 8,4 gece kaldılar.

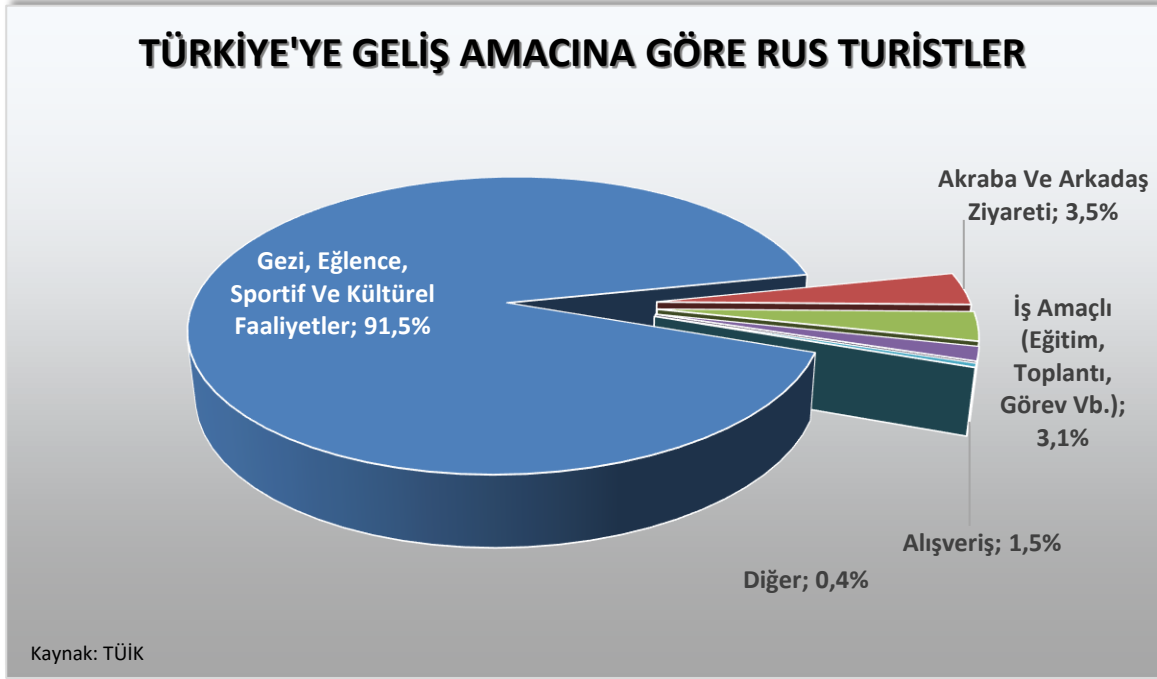
RUS TURİST TÜRKİYE'DE KİŞİ BAŞI ORTALAMA 607 DOLAR HARCADI

2018 yılı, Rus turist sayısı bakımından en yüksek seviyeye ulaşılmasına karşın gelen misafirlerin kişi başı ortalama harcaması geçtiğimiz yıllara göre düşük seviyede bulunuyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre; 2013 yılında Türkiye'de kişi başı ortalama 800 dolarlık harcama gerçekleştiren Rus turistlerin harcamaları sonrasındaki yıllarda önemli oranda düşüş gösterdi ve 2018 yılı itibarıyla 607 Dolar seviyesine geriledi.

RUS TURİSTİN %91'İ TÜRKİYE'YE TATİL AMACIYLA GELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2018 yılında Türkiye'ye gelen Rus turistlerin %91,5'i tatil amacıyla (Gezi, Eğlence, Sportif ve Kültürel Faaliyetler) geldi. Akraba ve arkadaş ziyareti amacıyla Türkiye'ye gelen Rus turistlerin toplam içindeki oranı %3,5 olurken iş toplantı amaçlı giriş yapan Rusların oranı %3,1 seviyesinde gerçekleşti.

RUS TURİSTLERİN %75'İ PAKET TURLA GELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2018 yılında Türkiye'ye gelen Rus turistlerin %74,6'sı ülkemize paket turlarla %25,4'ü ise bireysel olarak geldi.

RUSYA’DA ÖNDE GELEN TUR OPERATÖRLERİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Rusya Pazar Raporu’na göre; Rusya’da faaliyet gösteren tur operatörleri içerisinde pazar payı en yüksek olanlar şunlardır: Coral Travel, Pegas Touristik, Anex Tur, TUI, Intourist/Thomas Cook, Biblio Globus, Tez Tour ve Sunmar.

RUSLARIN TÜRKİYE’DEKİ KONUT TALEBİ YÜZDE 70’İN ÜZERİNDE ARTTI

Türkiye’ye tatil destinasyonu olarak büyük ilgi duyan ve birinci pazar konumuna yükselen Rusya’da, Türkiye ile ilişkiler yıldan yıla gelişiyor. Rus vatandaşları, Türkiye’yi tatil destinasyonu olarak görmenin yanı sıra yaşayacakları ülke olarak da seçiyorlar. İki ülke vatandaşları arasında son yıllarda artan evlilikler de bağların güçlenmesinde önemli rol oynuyor. Bu gelişmelerin yansıdığı bir alan olarak, konut satışları da öne çıkıyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2017 yılında Türkiye’de Rus vatandaşlarına satılan konut sayısı bin 331 iken, 2018’de bu sayı %72,5 artarak 2 bin 297’ye ulaşmış durumda.

RUSLARIN TÜRKİYE’DE SATIN ALDIKLARI KONUT SAYISI				
2016	2017	2018	2017/2018 Değişim %	2019 Ocak Dönemi
1.224 (18.391*)	1.331 (22.428*)	2.297 (40.044*)	+ 72,5	195 (3.200*)

Kaynak: TÜİK *Yabancıların Türkiye’de aldıkları toplam konut sayısı

Ruslar, bu sonuçla, 2018 yılında Türkiye’de konut satın alımında Irak, İran ve Suudi Arabistan vatandaşlarının ardından 4’üncü sırada yer aldılar. 2019 Ocak ayı itibariyle Rus vatandaşları Türkiye’de satın aldıkları 195 konutla Irak ve İran vatandaşlarının ardından 3’üncü sırada yer alıyor.

RUSYA’YA GİDEN TÜRK VATANDAŞLARININ SAYISI

TÜİK verilerine göre 2018 yılında Rusya’ya giden Türk vatandaşı sayısı 2017 yılına göre %29,6 oranında artışla 95 bin 166 kişiye yükseldi.

RUSYA’YA GİDEN TÜRK VATANDAŞLARININ SAYISI 2016-2018			
YILLAR			DEĞİŞİM
2016	2017	2018	2017/2018
83.375	73.399	95.166	% 25 ARTIŞ

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE-RUSYA KARŞILIKLI TİCARET HACMİ

Türkiye ile Rusya arasındaki dış ticaret dengesine bakıldığında Türkiye'nin Rusya'ya ciddi oranda dış ticaret açığı verdiği görülüyor. 2018 yılı itibariyle iki ülke arasındaki toplam ticaret hacmi 25 milyar 390 milyon doları aşarken Türkiye'nin 2018 yılı ihracatı 3 milyar 401 milyon, ithalatı ise 21 milyar 989 milyon dolar seviyesinde bulunuyor.

TÜRKİYE – RUSYA ARASINDAKİ TİCARET HACMİ		
Yıl	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2014	5.943.014.110	25.288.597.271
2015	3.588.330.986	20.401.756.568
2016	1.732.953.579	15.162.386.047
2017	2.734.315.893	19.514.093.954
2018	3.401.194.206	21.989.581.811

Kaynak: TÜİK

HAVAYOLU ULAŞIMI

Türkiye ile Rusya arasında karşılıklı birçok uçak seferi bulunuyor. Tarifeli seferler yıl genelinde İstanbul ve Antalya havalimanlarına gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte yaz aylarında Moskova ve St. Petersburg kentlerinden Ankara, Bodrum, Dalaman, Gazipaşa ve İzmir noktalarına uçuşlar düzenlenmektedir.

- İstanbul'a; Moskova'dan; St. Petersburg, Grozni, Krasnador, Mineralnye Voyd, Voronezh, Sochi, Rostov-on-Don, Kazan, Yekaterinburg ve Ufa olmak üzere toplam 11 şehirden doğrudan sefer düzenlenmektedir. Bu 11 şehirden İstanbul'a; Pobedo, Pegasus, Hahn Air, THY, Utair ve Aeroflot havayolu şirketleri tarifeli uçuş gerçekleştirmektedir.
- Rusya'dan Antalya'ya ağırlıklı yaz aylarında olmak üzere; Moskova, Ufa, St. Petersburg, Yekaterinburg, Kazan ve Mineralnye Voyd kentlerinden tarifeli seferler yapılmaktadır. Bu seferleri; Pobedo, Hahn Air, Aeroflot, Red Wings, THY, Corendon ve Atlasglobal firmaları gerçekleştirmektedir.
- Yaz aylarında Rusya'nın Moskova ve St. Petersburg şehirlerinden Ankara, Gazipaşa, Bodrum, Dalaman ve İzmir'deki havalimanlarına Pobedo, THY, Azurair, Sunexpress, Red Wings havayolu şirketleri tarifeli sefer düzenlemektedir.

TÜRKİYE-RUSYA KARŞILIKLI VİZE UYGULAMASI

TÜRKİYE'YE GELECEK RUSYA VATANDAŞLARI İÇİN UYGULAMA: Umuma mahsus pasaport hamilleri 60 günü geçmeyen turistik ve iş görüşmesi amaçlı seyahatlerinde vizeden muaftır. Hizmet pasaportu hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik pasaport hamilleri ise 90 gün süreyle vizeden muaftır.

RUSYA'YA GİDECEK TÜRK VATANDAŞLARI İÇİN UYGULAMA: Umuma mahsus, hizmet ve hususi mahsus pasaport hamilleri vizeye tabidir.